

8 OKT. 1942

1887<sup>A</sup>

Mappe 89  
Eksp. 8  
Arg. 1942  
O.V.  
Jfr.

# NORSK VILJE

Nr. 8

6. oktober 1942

## MENNENE I GEST. PO.

GJENNOM TALLRIKE VIDNEFESTE UTSAGN har det norske folk lært Gestapens framferd mot fengslenes og konsentrasjonsleirenes ulykkelige ofre nærmere å kjenne. Disse ræve og sykelige utslag av menneskelig sadisme var riktig nok ikke helt fremmed for oss. En rekke tyske emigranter hadde i årene etter Hitlers maktovertakelse lagt fram omfattende og pålitelige dokumentasjoner som med all ønskelig tydelighet gjorde det klart for oss hvilke midler nazistene nyttet mot sine motstandere. Men likevel hadde vi før 9. april vondt for å fatte at noe slikt virkelig kunne skje. Vi hyllet oss inn i den illusjon at noe slikt var alt for fremmed for norsk mentalitet og rettførdskjensle til at det noen gang kunne bli aktuelt her. Og i dag ser vi ikke lett for å forstå at mennesker kan bli så åndelig og psykisk defekte som gestapomennene.

MEN GÅR VI DISSE SADISTER NÆRMERE TETTER I SØMMENE vil vi snart oppdage hva for slags individer vi har med å gjøre. Størparten av de menn som i dag trekker opp linjene og bestemmer enden og tonen innen gestapo er barn av den forrige verdenskrigen. Som ventelig var ble alle som var med i dette forferdelige slakteriet mer eller mindre merket av det. De fleste klarte å skyve redslene fra seg, men en del, og de særlig de yngre var i den grad blitt avstampet og hadde fått alle sine åndelige og moralske begreper så forskjøvet, at de aldri klarte å rive seg løs fra den innstillingen og myrderiene ute på slagmarken hadde skapt. For dem var myrderhåndverket blitt en del av deres naturlige uttrykkmåter. De var ute av stand til å gjøre vanlig arbeid, og de fortsatte med det eneste yrke de kunne.

I DE ULYKKELEGE ETTERKRIGSÅR TYSKLAND GJENNOMLEVET gjør disse sykelige individer seg bemerket ved en rekke tilfeller. De søker ved alle midler å skaffe seg politisk gehør. Mest kjent er den lange rekke av mord fra bakhold på ledende politikere som disse nasjonalistiske kretser foretok. Disse avskyelige attentater er kjent under betegnelsen "Femic-mord". Denne betegnelse har de fått etter en middelalderlig tysk rettshåndhevelse hvor dødsstraffer ble eksekvert fra bakhold. Den 20. august 1921 ble således den kjente politiker Mathias Ertzberger SKUTT ned på denne måten. Og den 24. juni 1922 ble utenriksminister Walter Rathenau ryddet bort på samme vis. Etter det gjennombrudd Hitlerpartiet hadde i samarbeid med krisearene fra 1928 - 1933 strømmet alle disse skumle elementer til Hitlers SA og SS. Og nå opptrer de mer frekt og åpenlyst enn de gjorde i Tysklands dager. Daglig finner vi dem i åpen revolt på gatene. Snart er de i kamp med kommunistene og snart overfaller de sosialdemokraterne og de andre partiers arrangementer og møter. I disse aksjoner kan de utfolde alle sine abnorme anlegg. Men ikke nok med det, tusener av den ulykkelige arbeidsledige ungdommen blir penset inn på det samme ødeleggende spor. I dette miljøet trivdes alverdens uhanskheter, og alle sykelige tilbøyeligheter fikk fritt spillerom. Her fikk homoseksualitet og de mest perverse former for åsliske hånd i hånd.

UNDER DE AKSJONER SOM FØRTE FRAM TIL MAKTOVERTAKELSENE spiller disse borgerkrigsbander en særdeles framtrædende rolle. Vi finner dem som branstiftere ved "Kixdagsbrannen", og vi finner dem fram for alt som bølger rundt om i konsentrasjonsleirene hvor kommunister og pasifister, sosialdemokrater og jøder, borgelige politikere og intellektuelle nå gjennomgå de mest raffinerte pinsler historien vet å fortelle om.

Under alt dette skjer det som mer enn noe annet fikk betydning for det ansikt nazismen fikk i årene framover: disse bånd av sykelige sadister blir legalisert. De får politimyndighet og blir organisert i aller nærmeste tilknytning til den tyske riksregjering. På den vis opplever en det vanvittige at mennesker som mer hørte hjemme på sinnsykehus og i psykiatriske anstalter, opptrer som voktere av lov og orden. De verste utskuddene serles i gestapo hvor de får den mest utstrakte myndighet til å forfølge og tilintet jøre alle som på en eller annen måte opptrer fiendtlig mot naziregimet. Det er et kobbel av disse uhyrer som i dag piner og plager våre landsmenn rundt om i fengslene og konsentrasjonsleirene. Og som enhver vil skjønne er det forbundet med de mest skjebnesvangre følger å ha noen som helst illusjoner og disse menneskers åndelige habitus. Det er individer uten æresbegreper og uten moralske skruper av noen slag.

VÅRE HJEMMELIGE NAZISTER søker nå å skape en lignende bande. Vi ser klart hvilke elementer de søker å knytte til seg til det formålet. Det er lysskye elementer som i tiden før 9. april til dels levde på kant ned loven, det er fallerte eventyrere og kullseilende forretningsmenn, som har levde de siste år i rennestenen, og det er framfor alt forminnt utseende individer med sadistiske tilbøyeligheter. Nå møter vi dem i nazipartiet og nazipolitiets forskjellige uniformer og drakter. Når Jonas Lie og Hagelin likevel ikke har klart å skrape sammen så mange avdødsbunnfall som de tross alt trenger, så henger det sammen med at det norske folket er kjernesundt og likevektig. Vi har hatt en solid folkeopplysning og framfor alt har alle nordmenn en rotfestet og instinktmessig respekt for andres legemlige integritet.

#### NS RIKSMØTE OG FLYALARM.

Det er ikke til å undres over at tyskerne og quislingene gerådet udi-vilitt rasert da britiske fly mist på blanke ettermiddagen fløy inn over hodene på de forvirrede riksmøtedeltakere. Og dette uten at det tyske luftværet fikk løstet så meget som et skudd. Desværre rammet ikke bombene der de skulle denne gangen, og det må sterkt beklages at gode nordmenn ble drept og såret av den grunn at gestapo har tatt bolig midt i blant oss. En bombe som nok kunne gjort sin virkning eksploderte ikke. Men de tapre ariere som inntok sin midlag i offiserskasinet på Drammensveien fikk seg en ordenlig støkk i livet, da bomben fløy gjennom rummet. Av bomben ikke eksploderte kan de takke en alt for vennligsinnet skjebne for.

Dette flyangrepet og de etterfølgende flyalarmer skapte den aller største forvirring blant quislingene. Allerede i går hadde en god del av dem fått nok av Oslo-opphølet og tok første to hjem. Særlig Sørlandstoget, men også Bergens- og Trondhjemstoget var fylt med trette og forvåkne riksmøtedeltakere, som foretrakk å vende neser hjemover.

Under disse omstendigheter er det ikke noe rart at avslutningsmøtet på Bislet ble en fiasko. Nazipressen fastslår selv at det var 5000 færre tilskuere på Bislet enn det var på møtet i Frognerparken. Alle som var en tur i byen på den tiden da møtet på Bislet fant sted, kunne også se at de tapre hirdmenn foretrakk å holde seg unna Bislet.

Det er ikke til å undres over at nazipropagandaen med Vesle og Gøbbels Gulbrands tale i spissen kaster seg over de ulykkelige ofre ved bombeangrepet, men det er stoffet når deltakerne i åpningsmøtet på Colosseum reiser seg og klapper og roper bravo når ministerpresidenten foreslår at de drepte skulle begravnes på Oslo Kommunes bekostning. Dette viser mer enn noe annet mentaliteten hos de folk som hører til quislingpartiet. De ulykkelige som ble rammet betydde ikke mer for disse folk enn et nytt trekk i propagandaen.

Hva nazipressen glemmer, men som Oslo-folk har merket seg er tyskernes ansvarsløse adferd som går ut på ikke å gi flyalarm i rett tid. Dette kom særlig tydelig fram under riksmøtet hvor flyalarmen gikk først etter at bombene var falt. I sitt overmot regnet tyskerne med at det ikke var mulig for de britiske fly å forseres deres forsvarstiltak, og de skulle

forts. side 3.

NORSK VILJE

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

UTMELDINGENE AV DEN NAZISTISKE FAGORGANISASJONEN har gått som en bølge over hele landet. Både quislingene og de kommisariske lederne i fagorganisasjonen har påny fått tydelig beskjed om at folket fremdeles klarer over deres forbryteriske spill. En slik manifestasjon av folkevilljen gikk den som en kunne vente, på noryene lps, og de sprang straks til sine tyske sjefer for å få støtte og hjelp.

TYSKERNE, SOM ØYENSYNLIG IKKE BLIR LEI AV Å KOMME DISSE FOLK TIL HJELP, overtok straks saken og påtrøttd med vanlig brutalitet. Det var ikke grenser for hvilke tiltak de ville sette i gang overfor uskyldige mennesker, hvis ikke utmeldingene straks ble trukket tilbake. En hel rekke tillitsmenn ble også arresteret. I forbindelse med dette oppstod det en ny situasjon og arbeidene har med vanlig disiplin fulgt tillitsmennenes oppfordring om å trekke utmeldingene tilbake.

AKSJONEN SOM VAR SATTE I GANG med henblikk på å hindre quislingene i å virkelig gjøre planene om riksting, har ført til en fullstendig seier for den norske fronten. Dette ble forøvrig også bekreftet av "ministerpresidenten" selv i hans tale på det utvilske "fjerde" av riksmøtet. Og på annet sted i avisen finner vi en artikkel fra "et fiskeblad" "Svenska Pressen" som også er en bekreftelse på det samme. Inndertid må ingen slå seg til ro med denne foreløpige seieren. Å få i stand et riksting og formelt slutte frammed Tyskland er en livsbetingsels for quislingene. Derfor vil de komme igjen ved et senere høve, men de kan være forvisset om at den norske fronten ikke vil være uforberedt.

DET ER INGEN SOM IKKE ER KLAR OVER at dette med et riksting er en fullstendig komedie som ikke under noen omstendigheter vil ha statsrettslig gyldighet. Men det er nå forstå et slikt apparat som et "Riksting" kan komme til å bety, når det er i hendene på folk som utelukkende bygger på falske forutsetninger. Det kan så de blir alvorligste følger for vårt folk, og derfor må disse planer bekjempes med alle midler. Vi har tidligere behandlet saken på denne plass, og vi skal også komme tilbake til spørsmålet ved et senere høve.

forts. fra side 2.

de ikke ha noe av at riksmøtet ble forstyrret av unyttige alarmer. Denne gangen har myndighetene visst at fly var i anmarsj minst 10 min. før bombene falt, og en slik jølering med sivilfolks liv måtte føre på avveie.

Tyskerne hevder som kjent at 3 av de 4 flyene som fløy innover Oslo ble skutt ned. I av den falt i et vann ved Sandvika og 2 datt ned 10 km. utenfor byen. Det har ikke vært mulig hittil å få nærmere greie på disse 2 flyene, og mens det er offentliggjort bilde fra det ene flyet, har en ike hørt noe om de to andre. London melder at 1 fly gikk tapt, og dette er sikkert riktig.

#### DET GRØNNKLEDETE STATSPOLITI UTMERKER SEG.

Under opprydding en etter flyangrepet på Oslo 25. september fikk det grønneklede statspolitiet, Judas Lies stolthet og quislingparadenes pryde, høve til å utmerke seg på en for den typisk vis. Da eierne av de omkringliggende leilighetene vendte tilbake oppda et de nemlig at det var stjålet en masse. Under etterforskningen kom det snart for dagen at det var det rekvirerte statspoliti som var synden. Etter det ble de bolde ridlere av quisling-erket straks fjernet, og mer pålitelige folk, d.v.s. jøssinger, måtte overvåktholdet og oppryddingen.

#### HERREFOLKET INNRETTER SEG I BERGEN.

En melding fra Bergen forteller at tyskerne har utfordt et noen nye bestemmelser om trikk- og busstrafikken i byen. Det er således bestemt at alle uniformerte skal ha fortrinnsrett på trikker og busser. Som bekjent skal vi være tyskerne takknemlig fordi de ikke opptrer som erobrere. Men

behandler oss som sine likemenn.

717

-0-

Fra det finske blad "Svenska Pressen" nr. 215 fra fredag den 18. september henter vi følgende artikkel: (teksten oversatt til norsk)

### QUISLING FICK BAKLÅRA Tyskerne forbød rikstinget.

Det er de tyske myndigheter som har bestemt at det såkalte riksting skal innstilles og NS-nettet den 25. september reduseres til en vanlig ubetydlig NS tilstedeværelse, meldes det fra Oslo.

Det foreligger også bekreftede meldinger om bakgrunden til denne tyske inngripen mot quislingens planer.

I løpet av de siste to uker har atskillige dokumenter om forberedelser til rikstinget blitt kjent i Oslo, og en har endog fått rede på at quisling selv skulle oppnevne representanter for de forskjellige nærings- og yrkesorganisasjoner som rikstinget formelt skulle bygge på. Avsløringen av disse planer har skapt den sterkeste forbitrelse i alle norske kretser. Alle de grupper som skulle representeres på rikstinget har på forskjellig måte gitt tilkjende, dels overfor ledelsen av de nyordnede organisasjoner, og dels overfor de tyske myndigheter at de ville betrakte en aniseringen av rikstinget som en uhorst provokasjon.

Gjennom dette oppsto det fare for at de indre forhold i Norge ville bli enda mer tilspissede enn hva som var tilfelde ved quislings utnevning til ministerpresident i februar i år. På bakgrunn av denne situasjon bestemte de tyske myndigheter seg til å gi ledelsen i NS beskjed om at planene med et riksting måtte skrinlegges inntil videre.

### K R O N I K

Et år er gått siden Hitler sendte ut sin berøpte da sordre til soldatene den 2. oktober 1941. I tilslutning til denne da sordre holdt Hitler også en tale hvori han sa at det i løpet av de siste 48 timer var satt i gang operasjoner som skulle gjøre slutt på krigen i øst. Samtidig ga pressesjefen dr. Dietrich melding om de militære "kjensgjerninger" som munnet ut i at avgjørelsen i øst endelig var falt, at Sovjet militært var skjaltet ut, og at de operasjoner som det sto tilbake å utføre i virkeligheten var opprensningsaksjoner. Den britiske dron og en to-fronts krig var forbi, hevdet pressesjefen tilslutt, idet han satte sitt "gode navn og rykte" inn for riktigheten av sine opplysninger.

Tyskerne hevder at det ikke er de som har behov for å drive propaganda i forbindelse med de militære resultater, da kjensgjerningene taler for seg selv. Derfor må en gå ut fra at det som ovenfor er referert var den tyske militæres oppfatning bygget på de faktiske forhold. Det er derfor på etårsdagen, for denne alle tiders største feilvurdering, all grunn vil å minnes begivenheten med et par ord.

Nå har Hitler holdt en ny tale, og klok av skade innleder han med å si at han ikke synes det er riktig allerede nå å tale om det som en gang skal bli, men heller konsentrere seg om det som dyblikket krever. Også får det tyske folk i skiltevendinger greie på at det blir nytt vinterfelttog, nye lidelser og savn, stadig nye ofre på denne manns blodige alter. Forøvrig bød ikke talen på noe sensasjonelt. At Tyskland har nådd store resultater er noe vi alle vdt. Hitler behøver ikke holde taler for å fortelle oss det. Det er perspektiver vi gjerne vil ha, men det var det snått bevent med. Vi skal likevel trekke fren et par ting som forteller noe.

For det første virket talen som holdt av en mann som etterhvert er begynt å føle begivenhetenes trykk i den grad at håpløsheten begynner å gjøre seg gjeldende. Hitler bekreftet selv at tyskerne grublet over spørsmålet om hvor de allierte ville slå til. Hva angår østfronten så talte ikke Hitler om tilintetgjørelsen av Den Røde Arme, men om å bite seg fast og ikke la seg fordrive. Når det gjaldt det britiske flyvåpens stadig hardere slag mot Tysklands krigsindustri hadde Hitler heller ikke denne gang annet å sette inn en trusler. I denne forbindelse brukte han endog de samme ord som i en tale tidligere. For det andre kan visse uttalelser

### Egypten.

Patruljevirkksomheten og luftkrigen har prøvet stillingen i disse områder i hele sommer og gjør det frødelos. Det meldes inndertid at britiske tropper gjorde framstøt på midtfronten den 30. september, og at de nå konsoliderer de stillinger de inntok. De britiske og amerikanske fly bomber stadig aksjonaktens havner i Tobruk og Tripolis samt fiendtlig skipsfart. Det meldes også at det daglige kommer forsyninger fra til Egypten, og en kan regne med at det siste ord enda ikke er sagt fra noen av partene på denne fronten. Vi nærmer oss den rette årstiden for operasjoner i disse egne, og de kommer nok.

### Vestfronten.

De britiske luftangrep mot Tyskland og okkuperte områder fortsetter. Det opplyses at det britiske flyvåpen i løpet av 18 dager i september kastet ned 5000 tonn bomber. Det skal være omkring 200.000 hjemløse i Hamburg, og i en by som Bremen bor 30 % av befolkningen i hus som ikke eier seg for mennesker. Det begynner etterhvert å bli klart også for de som til å begynne med stilte seg skeptiske til virkningen av bombekrigen, at disse angrep har sin virkning. Tyskland tvinges til å holde store styrker ja er fly i vest, hvilket betyr en lettelse for russerne, men samtidig svækker bombingene den tyske rustningsindustrien. Det britiske flyvåpen kaster nå bomber på 4 tonn. Av steder som er særlig hårdt rammet i det siste kan nevnes München og Flensburg.

### Krigen til sjøs.

En gløsmennene er frødelos tause når det gjelder å oppgi eksakte tall for senkninger på grunn av tyske u-båter. Det opplyses inndertid at det ikke hittil i denne krigen i noen måned er senket så meget tonnasje som i den verste måned under første krig. Da ble det senket ca. 840.000 tonn. Videre opplyses det at U.S.A. i løpet av september har søsatt 93 skip på tilsammen 1 mill. tonn, og at U.S.A. således allerede har bygget flere skip enn det blir senket. Amerika vil i løpet av dette året bygge 8 mill. tonn nytt skipsrum. Det settes nå noget inn på å sende forsyninger til Russland. I første halvdel av september kom således den største konvojen fram til Murmansk og Arkanjelsk som noen få dager er blitt sendt. Den fraktet materiell til i alt 9 divisjoner. Konvojen som var sikret av 75 krigsskip ble i 4 dager angrepet av tyske fly og u-båter, men tapene ble likevel mindre enn en på forhånd hadde antatt. Inne av krigsskipene som tilskade eller gikk tapt. Representanter for den britiske regjering har uttalt at nå som nettene blir lengre og mørkere vil det bli sendt nye større konvoyer i nær fremtid.

### Den 2. front.

I forbindelse med dette spørsmålet skal vi referere hva Arne Ordning sa i sin utenrikskronikk den 29. september. "Det er grunn til å håpe at de russiske arbeider vil beholde sin slagkraft så Tyskland til slutt vil stå overfor en virkelig 2-frontkrig. Det er det Hitler hele tiden har søkt å unngå. Foreløpig består vestmaktens innsats i kampene dels i å føre fram tilførsler og dels i å bombe Tyskland. Russerne trenger inndertid effektiv hjelp så snart som mulig, og den beste hjelp ville være en alliert offensiv på andre fronter, som kunne trekke tyske tropper vekk fra østfronten. Den annen front er ikke i første rekke et politisk problem. Både det amerikanske og det britiske folk har en offensiv innstilling, og denne stanning er selvsagt blitt sterkere på grunn av forsvaret av Stalingrad. Hverken Roosevelt eller Churchill hører til den type statsmenn som på grunn av overdreven forsiktighet viker tilbake for å ta ansvaret for foretagender som medfører risiko. Den annen front er i første rekke et militært problem, og her må avgjørelsen ligge hos den øverste militære ledelse. En annen front som ble en fiasko, ville ikke gaven hverken Sovjet, Sjøvældet eller de andre forenede nasjoner."

tydes i den retning at tyskerne etter inntakelsen av Stalingrad har tenkt å legge seg på defensiven i øst, samtidig som det da vil bli mulig å føre over styrker til vestfronten og på den måten vanskelig gjøre et alliert framstøt på fastlandet. Dessuten vil tyskerne sette i gang et enormt arbeid med å nytte ut de distrikter i Russland, som de har underlagt seg. Tiden får vise om disse antakelser holder stikk, men så noe kan i hvert fall sies på det nåværende tidspunkt at om krigsforløpet skal komme til å vise nye sensasjonelle vendinger, så vil de skyldes langt andre krefter enn de som idag representeres ved den tyske krigsmaskinen. Den er nok- bart slitt etter tre års offensiv.

### FRA FRONTEN.

Det Fjerne Østen.  
Krigen i disse områder har etter hvert gått inn i en roligere fase. I enkelte områder som f.eks. på grensen mellom India og Burma kan nok varforholdene spille en rolle, men det som er av betydning er at japanerne trenger en pust i bakken. Krigen i Kina har det samme "evighetspreg" som før, og på et par av Salomonøyene og i sjø- og luftområdet over og kring Australia foregår det bare beskjeden virksomhet. Det er bare på New Guinea at en kan snakke om kamper av omfang. Her har japanerne søkt å ta den viktige Port Moresby, men hittil uten resultat. De siste meldinger går ut på at de alliertes stridskrefter driver japanerne tilbake under heftige kamper i Owen Stanleyfjellene og at japanerne utsettes for stadig sterkere angrep fra luften.

### Østfronten.

Det store slaget ved Stalingrad raser videre, og det er i dag slutt ikke sikkert at byen er fælt når dette kommer leserne i hende. Forsvaret av Stalingrad er helt enestående i verdenshistorien, og det er første gang at en storby blir forsvart fra hus til hus. Sett fra et forsvarssynspunkt er Stalingrad vanskelig å forsvare. Den ligger på et slotteland ved Volga i ryggen, og det er lite naturlige forsvarstillinger. Tyskerne kan støtte seg til jernbaner, men all russiske forsterkninger må føres over Volga, som her er meget bred. Tyskerne er overlegne i antall. Russene er nå med at de setter inn ca. 1. mill. mann mot byen, samt tusenvis av kanoner og 1000 fly. Det er i de nord-vestlige områder de hardeste kamper har funnet sted i det siste, og her har tyskerne for hver dag vunnet litt terreng. Her har også russerne satt igang et kraftig motangrep mot den tyske flanken og har betydelig framgang, idet de er nådd fram til Don. Tyskerne har imidlertid vært forberedt på dette og bygget ut sterke forsvarsstillinger. Det er derfor ikke mulig på det nåværende tidspunkt å si noe om hvorvidt dette russiske angrepet vil ha tilfølge at tyske styrker må trekkes ut av selve byen.

Tyskerne hevder at de på Stalingradfronten har nådd fram til Volga både nord og syd for byen, og at Volga derfor er gjort illusorisk som trafikkåre. I denne sammenheng siende det at Stalingrad har mistet sin strategiske betydning. Dette er også riktig, men forsvar av byen har likevel sin store militære betydning, idet det her bindes store troppstyrker som eventuelt ville kunne settes inn mot Leningrad, eller i et forsøk på å avskjære russerne deres forbindelser med Ishavshavnene Murmansk og Arkangel. Forsvaret av Stalingrad betyr derfor at russerne vinner tid, slik at vinteren alone umulig gjør et tysk framstøt i nord.

På Kaukasusfronten har tyskerne hatt liten framgang i de siste ukene. De har hverken tatt Grossnyj eller de sydlige Svartehavshavner. Det er også liten utsikt til at tyskerne kan fersere Kaukasusplassene og komme over til Baku. Både ved Vorenesj, Rshov og ved Leningrad er det russerne som i de siste uker har hatt initiativet. Russernes press ved Rshov er særlig hårdt og det er naturlig at de vil forsøke å trykke denne tyske kile mot Moskva tilbake.

Hva angår de tyske tap i de harde kampene ved Stalingrad, så blir det opplyst at de i det siste har vært meget store. De siste uker sies det at tyskerne har tapt 80.000 mann pr. uke i døde og sårede bare på dette ene avsnittet.

# NORSK VILJE

Nr. 9

L. årgang

28. oktober 1942.

### SISTE STADIUM

DET ER EN KJENT SAK at Norge hadde lagre av råstoffer og betydelige kvanta utenlandske varer den 9. april 1940. Like kjent er det at tyskerne på utrolig kort tid klarte å få tak i alt som var av betydning for deres krigsføring. Og det er som kjent alt.

Vi har tidligere her i avisen vært inne på de pengetekniske sider ved denne utplyndringspolitikken. Disse ting skal derfor ikke settes under søkelyset nå. Hensikten med denne artikkelen er rent konkret å vise hvilken fantastisk rådrift landet vårt har vært og er i stand for. Alle er selvsagt mer eller mindre klar over dette, men vi har av og til støtt på den oppfatningen at den kolossale seddelmassen de som er i onlup skulle tyde på at det var velstand blant folk. Det i ethvert fall sikkert nok at det finnes folk innenfor næringslivet som har ramt ned en falsk rikdomsfølelse fordi de plutselig er blitt herrer over en mengde kontanter.

I FØRSTE OMGANG LA TYSKERNE AN PÅ Å FÅ tak i de mest viktige krigsråstoffer. I denne perioden hadde de ingen hemninger av formell art. De tok det de fant og kjørte det bort. Slik forsvant alle de råvarer som skulle ha vært reserver for norsk industri i de vanskelige krigsårene. Fra nå av ble det på det nærmeste slutt med all produksjon av forbruksvarer til det norske markedet. Helt industrien ble omstillet med de tyske krigsbehov for øyet. I løpet av kort tid forsvant også våre betydelige lagre av uerstattelige fordi-varer og våre lagre av kolonialvarer og andre føde- midler. En god del tok veien sydover. Resten ble reservert for den tyske værnemakts representanter her i landet. En skal her merke seg at det hele tiden dreier seg om varer og råstoffer som i 1938 og 1939 var innkjøpt i utlandet. Det var resultatet av norsk arbeid som var omsatt i varer for å sikre oss mot alt for store vansker i krigsårene.

DET NESTE SKRITT I UTPLYNDRINGSPOLITIKKEN gjaldt alle de smålagre med forbruksvarer av alle slag som fantes hos de mindre grossister og detaljhandlere. Det var ikke så fort gjort for tyskerne å få tak i disse varene, men også det har de greid på forskjellig vis. I første omgang ble det en norsk publikums kjøpeevne beskåret ved bestemmelser om lønnsstopp og rasjonering. Dermed ble alle soldatene og store mengder av frynsede sivilister utsyrt med alle mulige slag kjøpeanvisninger og rikelige med penger. Litt etter litt ble butikkene tømt, og nå kan en si at også denne prosess er fullbyrdet. Det norske publikum er nå henvist til å klare seg med ting de har uten sjangse til fornyelser. Selv om denne utvikling er alvorlig nok, er det for intet å rekne stilt i forhold til den planmessige rovdrift av landets samlede produktivkraft som tyskerne har satt i gang.

VI HÅPDE EN MODERNE OG SOLID INDUSTRI DA KRIGEN KOM. Gjennom en sunn amortiseringspolitikk hadde våre industriledere sørget for at maskiner og utstyret ellers stadig ble fornyet, slik at vi hele tiden sto på høyde med utviklingen. Dette er det nå slutt med. I en viss grad var selvsagt ikke en slik utvikling til å unngå, som det er med tilførsler under krig. Men det en skal merke seg er at denne rovdriften i de norske fabrikker er en bevisst politikk fra okkupasjonsmaktens side. Nå etter to og et halvt års okkupasjon meldes det fra alle kanter om utslitte maskiner og dårlig verktoy. Det er derfor selve grunnlaget for vårt økonomiske liv som det nå tares på.

NOR DET GJELDER KOMMUNIKASJONSMIDLENE kommer den tyske utplyndringspolitikken aller tydeligst fram. Kommunikasjonene er på mange måter selve

livsnerven i et lands økonomiske liv. Dett gjelder særlig for Norge som har så lange forbindelseslinjer. Skal kommunikasjonene fylle opp, även sin nå de stadig etterses og holdes ved-like, men dette er i høyeste grad forsønt siden tyskerne kom hit til landet. I over 30 mndr. har jernbanestellet vært gjenstand for den mest ansvarsløse behandling. Tusener av tonn krigsfornødenheter transporteres hvert eneste døgn langs våre viktigste stambaner uten at det foretas det nødvendige ettersyn. Jernbanestellet kan brytes sammen når som helst, og når det i det hele har vært mulig å holde det gående såavidt lenge skyldes det utelukkende at alt var i førstklassens orden da tyskerne tok til å gjøre bruk av det. Når freden kommer, vil vi stå der med ødelagte vogner og utrangerte lokomotiver.

I 1932 hadde Norge 90.000 automobiler. Derav var over 57.000 personvogner og over 33.000 lastevogner. I forhold til folketallet hadde vi flere biler enn f.eks. Tyskland. Enhver vil forstå hvilken enorm nasjonal-økonomisk betydning disse transportmidler har, men også dette aktivum blir etterhvert ofret på den tyske krigspolitikens alter. Heller ikke på dette område skjer det noen fornyelse.

Slik kunne en fortsatte opprøringen. Veinettet forsvinner, kystflåten er helt holdent i tyskernes hender og går etterhvert tapt. Hestebestandene sinker etterhvert på grunn av rekvisisjoner til Wehrmacht osv.

DE NORSKE SKOGENE har alltid hatt stor betydning for hele landets økonomi. Vi har her å gjøre med en rikdomskilde som er lett å realisere, og tyskerne har med stor iver kastet seg over denne opp åven. Den rovdriften som i dag finner sted i skogene er kanskje en av de alvorligste vekslere som trekkes på framtiden. Våre hjemlige nazister ofrer stadig spalter i avisene angående den rasjonelle skogsdrift som "den nye tid" setter i gang, men ethvert fornuftig menneske må kunne forstå at dette enten er utslag av dårlig samvittighet eller en fullstendig mangel på forståelse av hva som virkelig finner sted.

VI KUNNE FORTSETTE OPREKNINGENE I DET UENDELIGE, og overalt vil en finne at landet er langt inne i en vell uttonkt utarningsprosess. Tilslutt skal vi likevel peke på et punkt hvor forholdet er særdeles lett gjennomskuelig, og hvor de tyske metodene er mer enn alminnelig raffinerte. Det er utnyttningen av den norske arbeidskraften vi tenker på. Det er kjent i detalj hvorledes tyskerne i sommer helt åpent har gått fram til overføring av norske arbeidere fra anfunnsnyttig og ofte forsyningsmessig nødvendige arbeid til arbeid av utelukkende militær karakter. Vi kjenner videre til at så å si all den industri som er i gang arbeider etter oppdrag av Wehrmacht. Men det en ikke tenker nærmere over til daglig, er at der foregår en rovdrift på grunn av folks arbeidsevne. Tyskerne har talrike agenter rundt om på arbeidsplassene som kontrollerer at tempoet holdes oppe. Hvis tempoet settes ned, blir det betraktet som sabotage. På den annen side har de tyske myndigheter systematisk ødelagt arbeidsfolks levekår. Rasjonene er helt utilstrekkelige. Levnetsmidlernes kvalitet er gått sterkt tilbake. Boli forholdene har endret seg betraktelig til det værre. Alt i alt blir det stadig tydeligere at menneskene ikke er i stand til å yte det de før var i stand til, og igjen kan det pekes på at det var det solide grunnlaget, som tidligere var lagt, som er årsaken til at det hele holder. Det er dette grunnlaget tyskerne tar sikte på å nytte ut. Det er selve arbeidsevnen til det norske folket som nå utnyttes til det ytterste.

PÅ BAKGRUNN AV DENNE SUMMARISKE OVERSIKT vil en lett kunne skjønne at det er en temmelig uansvarlig om å snakke om en økonomisk oppgangsperiode under okupasjonen. Sannheten er at vi er et folk på vei mot fattigdom. Men kan vi så sant redde friheten, skal vi trøstelig ta fatt på gjenreisningsarbeidet, selv om det er allri så omfattende.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 NORSK VILJE  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PÅ NY HAR OKKUPASJONSMAKTEN VIST SIN MAKTE. Norge har hatt sin annen unntakelsestilstand, og 34 gode nordmenn er falt som ofre. Blant dem redaktør Langhelle og teatersjef Henry Gloditsch. Harald Langhelle vil særlig av den norske arbeiderklassen bli minnet i dyp sorg. Langhelle var en av dens fremste tillitsmenn. Gloditsch hadde reist et kultursentrum i hjerte av Trøndelag og vil av hele det frihetselskende norske teaterpublikum bli minnet i ærbødighet. Om alle de nyrøde gjelder det at deres død har skapt troen og fornyet vilje til kamp mot undertrykkene. Hver eneste rettsenkende nordmann føler smerte ved at landsmenn blir revet bort på denne måten. En nasjon har også et eget liv og sine egne følelser. Det skal de voldsmenn som kaller seg nasjonal-socialister vite. Og den norske nasjonen er i dag som under den forrige unntakelsestilstanden blitt kronket på det dypeste.

IDAG HAR VI IKKE MAKTE TIL Å SLÅ IGJEN. Mandagen vil komme. Hiktig nok er vi et lite folk, men vi har sterke forbundsfeller. I fellesskap vil vi når tiden er inne hevne våre falne brødre. Til Terboven og Rodies personlig vil vi gjerne ha sagt at vi vi håper det norske folket vil få høve til å svare på deres råskap med sin egen justis. Vi vet at vårt land ikke har hatt sine siste martyrer i denne krigen. Men vi vet også at gjengjeldelsen time nærmer seg. De sorgens toner som i dag strømmet utover landet, vil i neste øyeblikk gi oss kraft til å løse den historiske oppgaven som venter oss.

TYSKERNE ER IMIDLERTID IKKE ALENE OM Å BERE ANSVARET for denne siste blodige beivvenhet. Det finnes også andre som er skyldige. Og det er santlige medlemmer av Nasjonal Samling. Utan disse uslingers medvirking ville det ikke ha vært mulig for tyskerne å gå fram på den måten de nå gjør. Alle medlemmer av NS bør nå være klar over dette, og det vil ikke nytte for noen å gå og vegre seg for det ansvaret som blir lagt på dem på demmens dag. Sadistiske utslag som bifallsyttringer og klappealver når "fylkesfører" Rogstad (24 år) legger ut om de blodige beivvenheter, er foretaksler. Om vil virke i skjerpande retning. Når det gjelder "fylkesføreren" personlig er vi helt på det rene med hvilken rolle han har spilt under de siste beivvenheter i Trondheim, og han kan være inderlig klar over at vi ikke er det minste i tvil om tingenes rette sammenheng.

TYSKERNE OG PROBLEMET MED ARBEIDSKRAFTEN.

De tyske tap på østfronten begynner å treke alvorlige følger med seg. Problemet merkes særlig ved den mangel på kvalifisert arbeidskraft, som nå gjør seg merkbart gjeldende for hver soldat som faller ved Stalinerad eller på andre deler av fronten nå Hitler ta en ny fra produksjonsarmeen på hjemmefronten. Men at tapene nå erstattes på dette vis betyr i neste omgang mindre våpen og mindre armisjon. Enhver som kjenner den nære sammenheng som der i en moderne krig er mellom produksjonen og armens slakraft, vil lett skjønne hvilke farer en slik utvikling fører med seg.

Innen er mer klar over dette enn tyskerne selv, og de har i den senere tid satt i verk en rekke drastiske tiltak for å møte vanskene. Det som det nå dreier seg om er ikke å få tak i arbeidskraft for enhver pris. Det er i første rekke vell utdannede fagarbeidere den tyske industrien nå trenger. Dette kommer klart til uttrykk i noen tall som tyskerne selv har offentliggjort. Ifølge disse opplysninger arbeider det for tiden ca. 6 mill. utenlandske arbeidere i Tyskland. Mens innpå 1.5 mill. av disse arbeider i jordbruket, er ikke mer enn ca. 293.000 beskjeftiget i jern- og metallindustrien. Dette viser bl.a. at de fagutdannede og

of kulturelt høytstående arbeidere har holdt seg borte fra eventyrreiser til Tyskland. Men nå setter altså tyskerne inn med hele sitt våls- og terrorapparat for å tvinge utenlandske fagarbeidere inn for hvor de nåværende østfrontsoldater i sin tid slapp. Den økede vervingsvirksomhet av frivillige til fronten må også sees i sammenheng med dette spørsmål.

Det er i første rekke Frankrike som er blitt utsatt for et kraftig press i forbindelse med behovet for arbeidskraft. Her har okkupasjonsmyndighetene støttet av franske quislinger grepet til de mest utspokulerne midler for å tvinge franske fagarbeidere til å reise til Tyskland. I Paris hvor det finnes 112 litt større bedrifter innen jern- og metallindustrien er 100 av disse uten videre stengt og arbeiderne kastet på gaten. I hele Frankrike reiser en nå med et mellom 7 og 8.000 firmaer i samme bransje er stoppet på denne måten. Hvis så ikke de arbeidere som er blitt løslig på denne måten vender seg til arbeidskäterene og holder fra at de er villige til å reise til Tyskland, blir deres brødkort uten videre inndratt. Men selv ikke disse skritt førte fram, og nå har tyskerne besluttet å se bort fra alle former for frivillighet.

Hver enkelt by har nå fått ordre til å skaffe et visst antall arbeidere. Dette gjelder både for det okkuperte og det ikke besatte område. Hvis ikke kvoten oppfylles, trues det med kollektive straffer og represalier. I denne sammenheng er det bestemt at alle mannlige arbeidere mellom 18 og 51 år skal registreres. På den annen side har tyskerne lovet å frii krigsfanger som motytelse for de arbeidere som reiser til Tyskland. Men karakteristisk nok er forholdet satt til 3 fagarbeidere mot 1 krigsfange.

Denne politikken som Laval går inn for for fulle seil har reist en storm av forbitrelse over hele Frankrike. Både i de besatte og ikke besatte områder er det kommet til demonstrasjoner og opptøyer. Disse handlinger har voldt Laval-roinet de aller største vansker, og i sin nød har de franske nazister på vanlig quislingmaner vendt seg til tyskerne med bønn om hjelp. Således er f.eks. 500 gestapoagenter blitt utstyrt med fransk statsborgerskap og sendt inn i de ikke besatte områder for å ta seg av forholdene. Det er særlig i disse områder motstanden har gitt seg de voldsamste utslag. I det hele viser situasjonen at de franske arbeidere nå som før står på post i kampen mot overfallsmennene og undertrykkerne.

#### KRONIKK.

Den 12. oktober talte premierminister Churchill i Edinburgh. Han kom inn på de taler som Ribbentrop, Goering og Hitler nylig har holdt og sa at disse taler var særlig interessante fordi de bløttla talernes sinnstilstand. Churchill sa at talene hadde en lyp undertone av frykt fordi disse folk forsto at dagen nærmet seg da rekningen for deres forbrytelser ville bli presentert. I forbindelse med Hitlers siste tale sa Churchill at hele talen var preget av forbauselse over at ingen andre enn Hitler selv la den nødvendige betydning i alle hans seire. Hitler vet nå, fastslo Churchill, at hans lykke er avtagende og at Tysklands utsikter når det gjelder krigen er blitt atskillig fernerøket i løpet av de siste 2 år. På samme tid er Storbritania, U.S.A., Sovjet-Sanveldet og Kina marsjert framover gjennom trensler og sørg; men uopphørlig framover og stadig styrkeres. Anående krigen sa Churchill at den fantastiske slagkraft hos Russlands armeer vedvarer, deres strålende forsvar av Stalingrad, kampene i Kaukasus og de russiske angrep over hele fronten for øvrig er ting som kaster mørke skyer innover det tyske folk. U-båt-krigen var framdeles de forente nasjoners vanskeligste problem, men det var ingen grunn til å tro at de vansker som var forbundet med senkningene ikke skulle kunne maktes ved angrep, forsvar og ved nybygninger. Churchill opplyste at den amerikanske skipsproduksjon alene nå var større enn senkningene. Månedene august og september hadde vært de minst dårlige i dette året, når det gjaldt senkningene. Den allierte overlegenhet i luften over Tyskland og Italia og Japan er steget og flere tropper amerikanske soldater en noen sinne er i løpet av de siste to måneder kommet til Storbritania.

"Dette er urokkelige kjensgjerninger," sa Churchill tilslutt og tilføyet, "Vi er kommet fram til et alvorlig punkt i krigen, der vi trenger all vår best- og sjelstyrke. Vi må drive oss selv til det ytterste. Vi må forsøke å kombinere de to dyder: klokkskap og vårsinn. Vi må gå framover samlet og ubøyelige"

Afrika er rykket i for runnen i diskusjonene om den videre utvikling av krigen. Dette henger sammen med spørsmålene om opprettelsen av den 2. front, og med det forhold at den mest gunstige årstiden for operasjoner i Libya - Egypten nå nærmer seg med raske skritt.

Som vi tidligere har påt på, er det noget som tyder på at tyskerne for alvor tenker på å stabilisere fronten i Russland. Dette betyr ikke bare at de da får høve til å sende tropper til Vest-Europa, men også at de kan avse styrker til ørkenkrigen. Dette gjelder særlig for flyvåpenets vedkommende. I denne forbindelse er det naturlig å tenke seg at England gjerne skulle se at Rommel kunne bli angret fra to kanter, så noget mer som det er av uhyre betydning for Storbritania om de kunne bli herrer over hele den Afrikanske Middelhavskysten.

De britiske forberedelser i Middøsten forteller at engelskonnene legger stor vekt på krigen i disse avsnitt, og når en da legger merke til hvordan også Vest-Afrika er rykket fram i brannpunktet, er dette ting som tyder på at Afrika kan komme til å spille en atskillig større rolle i forbindelse med denne krigens avslutning enn man opprindelig kunne anta.

I det siste er det fra forskjellige hold stadig kommet meldinger om øket virksomhet i Gibraltar og samtidig har amerikanerne besatt Iberia, som liger opp til fransk Vestafrika. Det meldes også at admiral Darland er reist til Dakar for å inspisere og at Churchill nylig har besøkt Gibraltar.

#### FRA FRONTENE.

##### ØSTFRONTEN.

Mens høsten gjør sitt inntog på østfronten fortsetter det verdenshistoriske slaget om Stalingrad, og det er fremdeles intet som tyder på avlysninger hverken i den ene eller den annen retning. Hvilken virkning dette har hatt på Hitler som den øverste leder for krigsoperasjonene kommer best til uttrykk ved den reorganisering som er foretatt i den øverste lederledelse. Skjønt det ikke foreligger noen bekræftelse fra tysk side, meldes det med bestemt at generalstabssjefen, general Halder, har fått avskjed og at von Boch, som hele tiden har hatt kommandoen ved Stalingrad, fratatt all kommando i felten.

General Halder er en forholdsvis ukjent person for offentligheten, men desto mer påaktet av de tyske militære. Sin stilling som generalstabssjef fikk han ved utnevning av Hitler i 1938. Det sies at det er han som har æren av å ha utarbeidet planene for det tyske lynangrepet i vest sommeren 1940. Halder skal også ha vært en motstander av felttoget i øst, idet han hevdet at så lenge ikke England var slått, ville Tyskland stå overfor en 2-frontkrig.

En ting som kan tyde på at det har vært i gjære innen den tyske militærledelse er at kampene foran Stalingrad faktisk var minket betraktelig i heftighet omkring 15. oktober, da meldingen om avsøttelsen av von Boch og Halder kom. Men at de blussat kraftig opp et par dager etter. Til tross for Stalingrads og Volga-knøtts store militære betydning har den tyske innsatsen nå karakteren av operasjoner som mer tar hensyn til Hitlers forenlig het enn til det militært forsvarlige. Hitler har som kjent sagt at man kunne forlate seg på at Stalingrad skulle falle.

Meldingene om den siste halvannen ukes tyske offensiv ved Stalingrad går ut på at angrepet særlig er satt inn mot de nordlige industristrøk, og at tyskerne ved kolossale ofre har drøbet nye ruiner. Den 23. ds. meldes det at tyskerne ikke har hatt noen framgang de siste 4 døgn, men at russerne derimot har tatt tilbake noen gater. Tinesjenkes offensiv, som føres fra nordvest mot tyskernes venstre flanke, har gjort nye framskritt, og de russiske tropper skal enkelte steder ha kommet over Don. Samtidig føres et russisk angrep syd fra

i retning av Stalingrad, og også dette fremstøtet skal ha ført til noen resultater.

Kampene i Kaukasus fortsetter, men tyskerne har ikke hatt noen framgang på over en måned. De melder stadig om inntakelsen av diverse festningsanlegg, men er ikke i stand til å melde om erobrede steder. Det meldes forøvrig nå at den tyske offensiven ved Mestock har sluppet av. I vest Kaukasus er det også harde kamper ved Novorussisk, men heller ikke her har tyskerne oppnådd noen resultater av betydning siden de inntok byen Novorussisk.

På de andre deler av fronten er virksomheten holdt i noe mindre målestokk. Begge parter forbereder seg på vinteren og søker å innta de mest fordelaktige stillinger. Det meldes således at russerne nylig har inntatt et viktig punkt ved Bjansk. Ellers melder russerne at forbindelsen med Leningrad stadig blir oppretholdt over Ladoga, og at store mengder forsyninger er blitt sent til byen.

Hva angår de tyske tap på østfronten, melder det russiske informasjonsbyrå at tyskerne har hat innpå 1/2 mill. i falne, sårede og savnede i løpet av de siste to måneder. Dette gjelder imidlertid bare for frontene ved Stalingrad og i Kaukasus.

#### Midtøsten.

Etter intens og vedholdende offensiv i luften fra det britiske flyvåpens side har den 8. britiske arme påny gått til angrep i Egypt. Angrepet tok til om kvelden den 23. ds. etter 8 timers sammenhengende luftangrep mot aksens framskutte stillinger.

Fronten går i en linje fra El Alamein og sydover, 65 km. inn i ørkenen til Quatarasumpene. Det blir i denne offensiv tale om et frontalangrep mot denne frontlinje, da flanken i nord er beskyttet av havet og i syd av ugjennomtrengelige sump og saltstepper. Betegnende for den karakter slaget har fått i begynnelsen er den veldige innsatsen fra artilleriet og fra flyvåpenets side. Etter 4 døgns kamp er stillingen nå den at engelskmennene har slått huller i fiendens frontlinjer og befinner seg nå inne i fiendens hovedstillinger. De stillinger som briterne nå har inntatt utbygges og vernes mot angrep, mens flyvåpenet og artilleriet arbeider videre for å muliggjøre fortsatt framgang. Tyskerne og italienerne har nyttet tiden godt siden forrige slag og lagt ut store minebelter.

Slaget i ørkenen er et typisk matrialslag, og når panservåpenet hittil har spillet en forholdsvis liten rolle i det nå pågående slag, må det forstås dit hen at det nå blir spørsmål om hvem som kan holde lengst ut, og om hvem som har mest rikelig med materiell av alle slag.

Aksemaktens stadige luftangrep på Malta viser at de har vært iferd med i lang tid å sende fortsterkninger til Afrika, og briternes angrep på de norditalienske havnebyer er forsøk på å legge hindringer i veien for disse transporter. Nøytrale iakttakere hevder at begge parter rår over store mengder krigsmateriell, idet de har mottatt rikelige forsyninger siden forrige oppgjør. Man er instillet på storoppgjør i Afrika denne gangen.

#### Flyvåpenet settes inn.

Det britiske flyvåpens innsats har øket kolosalt i det siste. Når det gjelder Afrika, opplyses det at man i Vest Afrika et steds i jungelen har bygget en stor flyplass med monteringshaller. Flydeler fraktes på skip til dette stedet og flyene føres når de er ferdigmotert tvært over Det Afrikanske Fastland til midtøsten. På denne måten er det kommet 2000 nye fly bare til Egypt i den senere tid. Mens flyoffensiven i Nordafrika og det østlige Middelhav har pågått i ca. 3 uker og stadig fortsetter, bomber britiske fly med baser i England, Frankrike, Holland, Belgia, og Tyskland. Trafikkmidler og industrimål utsettes for de kraftigste bomber man rår over. Samtidig bombes Genua, Milano, Torino. Milano er bombet på lyse ettermiddagen den 24 ds. med tap av bare 3 fly. Milano ligger 1000 km. i luftlinje fra England. Dette forteller litt om flyvåpenets utvikling. Noe vi forøvrig skal komme tilbake til i neste nummer.